Marko Prahović Jadranka Protić

SPORTSKA ANKETA STUDENATA VELEUČILIŠTA U KARLOVCU

1. UVOD I CILJ

Tijekom školskog sustava obrazovanja, učenik je programiranom i obveznom nastavnom satnicom, te stručnom pomoći cijelog tima pedagoških stručnjaka, vođen kroz obrazovni proces. Ulaskom u visokoobrazovni sustav mlada osoba se odjednom nađe u situaciji da samostalnije kreira vrijeme koje treba što racionalnije iskoristiti. Neki se u "novom režimu" života ne snađu najbolje, što često iskoriste one osobe koje i tako nemaju perspektivu, a žele iz raznovrsnih pobuda za sobom povući i druge.

Sportska aktivnost je zasigurno najbolji alat kojeg će nastavnik tjelesne i zdravstvene kulture upotrijebiti u razvoju cjelovite i svestrane ličnosti, te osigurati veću mogućnost djelovanja i utjecaja na slobodno vrijeme studenta. Pronaći upravo onu sportsku aktivnost koja će zadovoljiti korisnika, te otvoriti putove novim znanjima, a tako i interesima, može se poznavajući njegove osnovne sklonosti, mogućnosti i želje.

Optimalno je to moguće učiniti pri samom upisu putem ankete kojom će se kroz ciljano osmišljena pitanja dobiti one odgovore, koji će pomoći u programiranju nastave, te vannastavnih aktivnosti.

Veleučilište u Karlovcu broji 1.850 studenata koji su raspoređeni u sedam stručnih studija: Strojarstvo, Mehatronika, Prehrambena tehnologija, Tekstilstvo, Sigurnost i zaštita na radu, Ugostiteljstvo i poslovno upravljanje, Lovstvo i zaštita prirode. Posljednji u redoslijedu je specifičan ne samo u tome što je isključivo izvanredan, već i što je koncepcija studiranja drugačija od ostalih studija zbog čega na Veleučilištu borave u kraćim intervalima, a kako su po mjestu boravka većinom izvan Karlovca, ne provode svoje slobodno studentsko vrijeme u mjestu, što otežava njihovo uključenje u sportske aktivnosti i sportska zbivanja. Iz tog razloga ove je godine pri upisu provedena odvojena anketa ostalih šest studija, učinjena statistička obrada sportskog statusa i afiniteta prema sportu.

2. REZULTATI I DISKUSIJA

Tablični prikaz

USMJERENJE	Broj ispita- nika	Nisu se bavili sportom	Prestali se baviti sportom	Bave se sportom	Postigli rezultate na drž. razini	Poteškoće za bavljenje sportom	Broj pušača	Utrošak vremena na sport tjedno
Tekstilna tehnologija	44	3 (6,18%)	17	24	7	3	12 (27,3%)	4,2 h
Sigurnost i zaštita	64	9 (14,1%)	31	24	9	4	13 (20,0%)	3,8 h
Strojarstvo i mehatronika	65	5 (7,7%)	25	35	6	7	12 (18,5%)	5,7 h
Ugostiteljstvo	140	26 (18,6%)	25	69	5	21	31 (22,2%)	2,2 h
Prehrambena tehnologija	47	10 (21,0%)	23	14	0	4	13 (27,6%)	1,6 h
Ukupno	360	53 (14,7%)	141 (39,2%)	166 (46,1%)	29 (8,0%)	39 (10,8%)	81 (22,5%)	3,5 h

Strojarstvo i mehatronika: od 65 anketiranih najbrojniji su oni koji se bave sportom rekreativno, gotovo polovica 47,7%. Njih 32,3% nekada se bavilo sportom, ali usporedno s početkom studija su prestali zbog povećanih obveza. Aktivnih sportaša, koji se još uvijek natječu u višim rangovima, na ovom studiju je 15,4%, dok je upola manji broj studenata koji se nikada nisu bavili nekim sportom, pa čak ni rekreativno. Od aktivnih sportaša sedam je nogometaša, dvojica igraju rukomet, a jedan je stolnotenisač. Ti sportaši studenti, rekreativci i aktivni, prosječno tjedno izgube na bavljenje sportom 8,3 sata, što na dan iznosi 1,2 sata. Kada se broj sati utrošenih na sport podjeli s ukupnim brojem studenata strojarstva, dobit ćemo 5,7 sati bavljenja sportom tjedno po studentu. Treba napomenuti da je samo 19% pušača, a 9% ih je onesposobljeno za provedbu nastave TZK zbog zdravstvenih poteškoća.

Sigurnost i zaštita na radu situacija je vrlo slična. Također, svaki peti student je pušač, a svaki šesti se nikada nije bavio sportom! 72 % je onih koji su se nekoć bavili sportom rekreativno, ali ih je danas upola manje. Samo devet od njih 64 ispitanih, ili 14.1 % je danas natjecateljski aktivno. Oni skupa s "rekreativcima" prosječno izgube 7,45 sati tjedno ili nešto više od jednog sata dnevno na bavljenje sportom.

Prehrambena tehnologija: vjerojatno najlošija situacija što se sportskih navika tiče je na ovom studiju. Od 47 studenata 10 ih se nikada nije bavilo sportom ni na koji način (21%)! 14 studenata (29,8%) se bavi sportom rekreativno te treba napomenuti da se niti jedan student ne natječe na državnoj razini. Od tih studenata, koji se bave sportom rekreativno, šestero igra nogomet dok su ostali pravilno raspoređeni na košarku, fitness, odbojku i rukomet. Ti sportaši provedu na sportskim terenima 5,35

sati tjedno, što znači da svaki od njih dnevno utroši 46 minuta na sportske aktivnosti! Jednako tako studenti "prehrane" su i vodeći pušači (28%), što možda ne treba čuditi budući da se najmanji postotak studenata bavi sportom baš na ovom studiju.

Ugostiteljstvo je studij s kojeg nam dolazi najviše ispitanih studenata – 140. Od toga 26 ih nikada nije imalo potrebu za obavljanjem sportskih aktivnosti dok su se ostali ipak ponekad bavili sportom. Danas je situacija sljedeća: 32% ih se apsolutno prestalo baviti sportskim aktivnostima te možemo zaključiti da ih se 50% još uvijek bavi sportom. Što se tiče aktivnih sportaša, koji se natječu na državnoj razini, samo ih je pet, što je dakako, poražavajući podatak! "Ugostitelji" sportaši tjedno potroše prosječno 6,5 sati na bavljenje sportom što iznosi 55 minuta dnevno. Sa zdravstvenim tegobama ih je čak 21 (15%), a pušača 22%!

Tekstilna tehnologija: na ovom studiju je definitivno najbolja sportska slika. Ovdje se samo tri od 44 studenta nikada nije bavilo sportom (6,8%). Danas je 25 sportaša rekreativaca, a čak devet ih se natječe na državnoj razini što znači da se trenutačno 77,3% studenata "tekstila" bavi sportom! Od natjecatelja košarkaša je pet, jedan je nogometaš, a dvoje je judaša. Tih 34 sportaša tjedno odvoje 8,2 sata na svoj sport prosječno, ili 70 minuta dnevno. I što se pušenja tiče ovdje je situacija najbolja, samo 16% je pušača!

Podaci u tablici govore o nezadovoljavajućem broju mladih ljudi uključenih u redovnu sportsku aktivnost, a još manje u ozbiljnije bavljenje sportom. Postotak sportsko aktivnih od 46,1% izgleda optimistično, no ako se sagleda tjedna trenažno aktivna satnica postotak se znatno umanjuje. Očekivan je i dobiven pozitivni omjer broja aktivnih sportaša i pušača, pa tako na studijima s manjim postotkom sportaša imamo i veći broj pušača i obratno. Ohrabrujući podatak je da od 360 anketiranih nema neplivača.

Pored podataka vidljivih u tablici za naglasiti je iznimno slab interes posjećivanja sportskim događanjima. Jedan od navedenih razloga tome je posebno zanimljiv i treba ga istaknuti, a to je **površno poznavanje pravila i suštine pojedinih sportskih disciplina**.

3. ZAKLJUČAK

Navedena saznanja motiviraju nastavnika ka promjeni uobičajene koncepcije nastave, odnosno iziskuju da se:

- posebna pozornost posveti sportskim aktivnostima van redovite nastave
- pojača propaganda kvalitetnih sportskih događanja u gradu i bližoj okolici
- organiziraju što raznovrsnija natjecanja, a nadasve pruži mogućnost većini za aktivnim sudjelovanjem u njima.

- Povremeno organiziraju prikazi manje poznatih sportskih sadržaja (praktične demonstracije stručnjaka ili obučenih kvalitetnih sportaša). To, osim što narušava monotoniju ustaljenosti, pruža i nove informacije koje mogu pomoći u odabiru željene aktivnosti.
- organiziraju posjećivanja bolje rangiranih natjecanja uz prisustvo stručne osobe koja može na licu mjesta dati sva potrebna objašnjenja.

Tu je bitna dobra suradnja sa sportskim klubovima i to na obostrano zadovoljstvo. Jedni dobivaju sportski obrazovanog posjetitelja i mogućeg konzumenta, a drugi ugodno i korisno provedeno vrijeme. Ova anketa može i ne mora biti primjenjiva na širu populaciju, ona je provedena s ciljem stjecanja uvida u jedan od aspekata života naših studenata, ali je li i zabrinjavajuća? Ako je situacija ovakva kod "osviještenih" studenata trebamo li se zapitati kakva je kod srednjoškolaca? Vodimo li dovoljnu brigu o promidžbi sporta kod osmoškolaca i predškolske djece? U svakom slučaju rezultati nas navode na razmišljanje, a odgovore na ova pitanja moramo pronaći sami.

4. LITERATURA

- 1. Prof.dr.sc.Vladimir Findak: "Metodika tjelesne i zdrastvene kulture" Školska knjiga, Zagreb 2001.
- 2. Marko Prahović, Jadranka Protić: Upisni upitnik Veleučilita u Karlovcu. Za internu upotrebu, neobjavljeno.